

MALİYET MUHASEBESİ
ve UYGULAMALARI

Prof. Dr. Hasan ABDİOĞLU

3862 9174 1299

3. baskı

MALİYET ANALİZİ

(KTÜ-Endüstri Mühendisliği Bölümü)

Prof.Dr. Hasan Abdioğlu

1. BÖLÜM: İŞLETME VE MALİYET İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR

Uygulama Soruları-1

1 Gelir ve giderlerin **tahakkuk esasına** göre kayıt edilmesi, gelir ve karların aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırılması **hangi kavram gereğidir?**

a) İhtiyatlılık	b) Dönemsellik
c) Tutarlılık	d) Kişilik
e) Özün önceliği	

2 İşletmenin satın aldığı varlıklar bedeli ile kayıt olur.
Bu varlıklar amaçlar uğruna kullanıldıkçadönüşür.

- a) gider / maliyete b) maliyet / gidere
c) maliyet / zarara d) gelir / harcamaya
e) varlık /harcamaya

3

3 Aşağıdakilerden hangisi işletmenin sahip
olduğu bir **varlık (aktif)** değeri değildir?

- a) Hammadde b) Nakit c) Sermaye
d) Senetli, Senetsiz Alacaklar
e) Demirbaşlar, Binalar

4

4 Vakaları kişi, yer, zaman, nitelik ve nicelik gibi açılardan tespit eden ve kanıtlayan nesnelere ne denir?

- a) Defter b) Delil c) Poliçe d) Çek e) Belge

5

5 Bir mal veya hizmetin elde edilmesi için yapılan değer kullanımı”olarak tanımlanan kavram aşağıdakilerden hangisidir.

- a) Maliyet b) Gider c) Zarar d) Gelir e) Faaliyet

6

6 Vergiden muaf bir çiftçinin ürününü, tüccara veya kooperatife satması halinde düzenlenecek belge aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Gider pusulası b) Fatura c) Serbest meslek makbuzu
d) Adisyon e) Müstahsil makbuzu

7

7 Aşağıdakilerden hangisi maliyet analizinin yararları arasında yer almaz?

- ◆ a) Mamullerin maliyetini saptamak
- ◆ b) Maliyet kontrolüne yardımcı olmak
- ◆ c) Planlamaya yardımcı olmak
- ◆ d) Özel yönetim kararlarına yardımcı olmak
- ◆ e) Kar dağıtım politikasını belirlemek

8

8 Vergi mükellefi bir işletmenin yaptığı temizlik, boya ve badana gibi işler için düzenleyebileceği belge aşağıdakilerden hangisidir ?

- a) Gider pusulası (makbuzu) b) Fatura c) Adisyon
d) Serbest meslek makbuzu e) Müstahsil

9

9 Üretim İşletmesi 1.000,- TL bedel ile **veresiye hammadde** satın almış ise bu tutar üzerinden maliyet hesabı yapabilir mi ?

10

10 İşletmenin faaliyetlerini devam ettirebilmesi için kullandığı ve tükettiği mal ve hizmetlerin değer olarak tutarına ne denir?

- a) Gelir b) Varlık c) Maliyet
d) Gider e) Fiyat

11

11 Satılmış ya da satılmak üzere olan bir malın, bir adresten diğerine naklinde ya da aynı işletmeye ait işyerleri arasında taşınmasında düzenlenen ve üzerinde gönderilen malın konusu, birimi ve malın kime ait olduğunun **yazıldığı belgeye ne ad verilir?**

- a) Fatura b) Gider Pusulası c) Adisyon
d) Sevk İrsaliyesi e) Taşıma İrsaliyesi

12

12 Aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- ◆ a) Varlıklar gelir elde etmek amacıyla satılması halinde gidere dönüşür
- ◆ b) Üretim yapmak amacıyla hammaddenin kullanılması üretim maliyetini oluşturur.
- ◆ c) Varlıkların amaçsız tüketimi zarardır.
- ◆ d) Gider bir amaç uğruna varlıkların faydalı tüketimidir.
- ◆ e) Üretimde kullanılmak amacıyla hammadde alış bir giderdir.

13

13 Aldıkları hammaddeleri ve/veya yarı mamulleri fiziksel ve kimyasal işlemlere tabi tutarak nihai mamul aşamasına getiren işletmelere ne ad verilir?

- ◆ a) Ticaret işletmeleri
- ◆ b) İmalat işletmeleri
- ◆ c) Hizmet işletmeleri
- ◆ d) Perakende işletmeler
- ◆ e) Toptan ticaret işletmeleri

14

14 Üretim yapmak amacıyla varlık tüketimi aşağıdaki kavramlardan hangisi ile nitelendirilir?

- ◆ a) Gider b) Hasılat c) Harcama
- ◆ d) Üretim Maliyeti e) Faaliyet gideri

15

15 Bir mamulün veya hizmetin **maliyetlerinin toplanmasını, sınıflandırılmasını ve incelenmesini sağlayan ekonomik bir değerlendirme** yönteminin adı nedir?

- ◆ a) Maliyet Analizi b) İktisat
- ◆ c) Maliyet Tahminleri d) Yönetim İlkeleri
- ◆ e) Mali Tablolar Analizi

16

16 Aşağıdakilerden hangisi maliyet analizinin amaçlarından biri değildir ?

- A. Planlama yapmak ve maliyet tahminleri
- B. Verimliliğin değerlendirilmesi
- C. Önceliklerin değerlendirilmesi
- D. Hesap verme zorunluluğu
- E. Yöneticilerin değerlendirilmesi

**MALİYET MUHASEBESİ
ve UYGULAMALARI**

Prof. Dr. Hasan ABDİOĞLU

3862 9174 1299

3. baskı

MALİYET ANALİZİ

(KTÜ-Endüstri Mühendisliği Bölümü)

Prof.Dr. Hasan Abdioğlu

Uygulama Soruları - 2

Uygulama Soruları-2

1. İşletme üretimde kullanılmak üzere ilk madde satın almıştır. İlk maddenin satın alma fiyatı ₺5.000, KDV ₺900'dır. ₺5900 peşin olarak ödenmiştir. Aşağıdakilerden hangisi ilk maddenin maliyet tutarıdır?

- a. ₺2.000
- b. ₺3.000
- c. ₺4.000
- d. ₺5.000
- e. ₺5.900

2. Aşağıdaki harcamalardan hangisi giderdir?

- a. Bankalara olan kredi borcunun ₺8.000'si ödendi.
- b. Gelecek yıllara ait kira bedeli olarak ₺12.000 ödenmiştir.
- c. Üretim Personeline ödenen ücretler ₺7.000'dir.
- d. Reklam giderleri olarak ₺4.000 ödenmiştir.
- e. Bankaya ₺2.500 yatırılmıştır.

3

3. Aşağıdaki harcamalardan hangisi stok maliyetine dahil edilmeyip doğrudan gider kaydedilir?

- a. Genel yönetim giderleri
- b. Dönüştürme maliyetleri
- c. Direkt İlk madde ve malzeme giderleri
- d. Direkt işçilik gideri
- e. Genel üretim gideri

4

4 Aşağıdakilerden hangisi karşısındaki mamulün ilk maddesi **değildir**?

- a. İplik → Kumaş
- b. Sunta → Dolap
- c. Deri → Eldiven
- d. Kauçuk → Lastik
- e. Makine yağı → Çimento

5

5. Belirli bir mamul veya hizmetin üretim maliyetine doğrudan doğruya herhangi bir dağıtım anahtarı kullanmadan yüklenebilen giderlere örnek aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Amortisman giderleri
- b. Çeşitli giderler
- c. Elektrik giderleri
- d. Direkt işçilik giderleri
- e. Genel üretim giderleri

6

6- Aşağıdakilerden hangisi ilk madde ve malzeme maliyetinin belirlenme amaçlarından birisi **değildir**?

- a. İlk madde ve malzemelere ilişkin maliyet kontrolü
- b. İlk madde ve malzemelere ilişkin maliyet analizi
- c. İşletmenin elde ettiği gelirle doğru bir şekilde karşılaştırmaya olanak sağlamak
- d. Doğru finansal sonuçların elde edilmesini sağlamak
- e. İlk madde ve malzemeyi işletmede kullanacak bölümün belirlenmesini sağlamak

7

◆ 7- İşletmenin sahip olduğu mal stokları, mamul stokları, ilk madde ve malzemeler, yarı mamuller, demirbaş ve makine gibi ekonomik değerlerin **değerleme ölçeği ve mali tablolarında gösterimi** hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- ◆ a) Ödeme/Gelir
- ◆ b) Alış Bedeli/Gider
- ◆ c) Maliyet Bedeli/Varlık
- ◆ d) Tükenmiş maliyet/Varlık
- ◆ e) Ortalama Maliyet /Varlık

8

◆ 8- Üretilen mamul maliyetini, direkt ilk madde ve malzeme, direkt işçilik ve genel üretim maliyetlerinin **tamamını dikkate alarak hesaplayan maliyet yöntemine** ne ad verilir?

- ◆ a) Kısmi maliyet yöntemi
- ◆ b) Değişken maliyet yöntemi
- ◆ c) Tam maliyet yöntemi
- ◆ d) safha maliyet yöntemi
- ◆ e) Karma maliyet yöntemi

9

◆ 9-Aldıkları hammaddeleri ve/veya yarı mamulleri fiziksel ve kimyasal işlemlere tabi tutarak nihai mamul aşamasına getiren işletmelere ne ad verilir?

- ◆ a) Ticaret işletmeleri
- ◆ b) İmalat (Endüstri) işletmeleri
- ◆ c) Hizmet işletmeleri
- ◆ d) Perakende işletmeleri
- ◆ e) Toptan ticaret işletmeleri

10

◆ 10- Üretim hacmine bağlı olarak artan ya da azalan maliyetlere ne ad verilir?

- ◆ a) Değişken maliyet
- ◆ b) Sabit maliyet
- ◆ c) Ek maliyet
- ◆ d) Batık maliyet
- ◆ e) Alternatif maliyet

11

11-; sistemli olarak bir mamulün veya hizmetin maliyetlerinin toplanmasını, sınıflandırılmasını ve incelenmesini sağlayan ekonomik bir değerlendirme yöntemidir.; karar alıcılara önemli bir olay veya karar noktasında gerekli kaynakları değerlendirmesinde yardımcı olmak için kullanılan bir yönetim aracıdır.

- a) Değişken maliyet /Maliyet Analizi
- b) Maliyet Analizi /Maliyet Analizi
- c) Ek maliyet /Maliyet Analizi
- d) Maliyet Analizi/Batık maliyet
- e) Alternatif maliyet /Maliyet Analizi

12

◆ 12-maliyetler, belirli bir maliyet nesnesine **doğrudan, kolayca ve rahatlıkla aktarılabilen** maliyetlerdir. Bu kolaylığı ve rahatlığı sağlayan, bu tür maliyetlere hangi maliyet nesnesi için katlanıldığının biliniyor olmasıdır.

- a) Direkt maliyetler
- b) Endirekt (dolaylı) maliyetler
- c) Ek maliyet
- d) Batık maliyet
- e) Alternatif maliyet

13

◆ 13- Üretim maliyetlerinin üçüncü unsurunu oluşturan ve direkt ilk madde/malzeme ve direkt işçiliklerin **dışında kalan tüm üretim maliyetlerini içerir.**

- ◆ a) Direkt İlk Madde ve Malzeme Maliyetleri
- ◆ b) Pazarlama Maliyetleri
- ◆ c) Genel Yönetim Maliyetleri
- ◆ d) Batık maliyet
- ◆ e) Genel Üretim Maliyetleri

14

14- Aşağıdakilerden hangisi, maliyet gideri olarak tanımlanabilir.

- a. üretim amaçlı işçilikler
- b. yönetim amaçlı işçilikler
- c. Boşa geçen zaman karşılığı işçilikler
- d. pazarlama amaçlı tüketilen stoklar
- e. Ar-Ge için tüketilen malzemeler

15

15- Aşağıdakilerden hangisi, kesinlikle sabit maliyet olarak tanımlanabilir.

- a. Yardımcı malzeme kullanımları
- b. Direkt ilk madde kullanımları
- c. Kira ödemeleri
- d. Direkt işçilik ödemeleri
- e. Elektrik kullanımları

16

16- Aşağıdakilerden hangisi, **bir giyim (tekstil) endüstrisinde, genel üretim maliyeti** olarak tanımlanamaz.

- a.İplik b.Kumaş c.Astar d.Düğme e.Dikiş iğnesi

17

17- **Aşağıdakilerden hangisi maliyetlerin ilgili olduğu zamana göre maliyet muhasebesi yöntemlerinden biri değildir?**

- a) Fiili rakamlara dayanan yöntem
b) İleriye dönük rakamlara dayanan yöntem
c) Standart maliyet yöntemi
d) Tahmini maliyet yöntemi
e) Tam maliyet yöntemi

18

◆ 18- **Direkt işçilik gideri ile genel üretim giderlerinin toplamının oluşturduğu maliyet ilişkisine ne ad verilir?**

- ◆ a) Temel maliyet
- ◆ b) Birincil maliyet
- ◆ c) Çeşitli maliyet
- ◆ d) Toplam maliyet
- ◆ e) Şekillendirme maliyeti

19

◆ 19- **Yönetim kararının alınmasında göz önünde bulundurulması zorunlu olan maliyetlere ne ad verilir?**

- ◆ a) Batık maliyet
- ◆ b) Tam maliyet
- ◆ c) Çeşitli maliyet
- ◆ d) Geçerli maliyet
- ◆ e) Kısmi maliyet

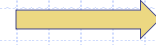
20

- ◆ **20-** Yıllık üretim kapasitesi 1.500 adet mamul olan bir işletme, 2020 yılında 900 adet mamul üretmiştir. 2020 yılı üretim giderleri aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

Mali Bilgiler	Tutar (₺)
Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri	20.000,-
Direkt İşçilik Giderleri	10.000,-
Genel Üretim Giderleri	15.000,-
Değişken GÜG.....6.000,-	
Sabit GÜG.....9.000,-	
Toplam	45.000,-

İşletmenin “direkt (asal) maliyet yöntemine” göre birim üretim maliyeti nedir?

- a) 27,33- b) 30,33- c) 43,33- d) 35,33 e) 33,33-

21

◆ **Çözüm:** $20.000 + 10.000 / 900$
 $= 33,33 \text{ TL}$

22

EK UYGULAMA SORULAR

1. Belli bir amaca ulaşabilmek için katlanılan fedakârlıkların parasal ifadesi olarak tanımlanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Maliyet
- b) Gider
- c) Harcama
- d) Ödeme
- e) Zarar

23

2. Zeytinyağı üretimi yapan bir işletmede bir şişe zeytinyağının maliyetini hesaplamak isteyen yönetici aşağıdakilerden hangisini maliyet objesi olarak kullanmalıdır?

- a) Departman
- b) Proje
- c) Mamul
- d) Faaliyet
- e) Gider yeri

24

3. İşletmelerin varlık edinimi için yaptığı harcamalar aşağıdakilerden hangisinin kapsamına girer?
- a) Maliyet gideri
 - b) Varlık maliyeti
 - c) Dönem gideri
 - d) Üretim maliyeti
 - e) Batık maliyet

25

4. Aşağıdakilerden hangisi bir mamulün üretiminde kullanılan maliyet unsurlarından biridir?
- a) Pazarlama gideri
 - b) Finansman gideri
 - c) Amortisman gideri
 - d) Genel üretim gideri
 - e) Faaliyet gideri

26

5, 6 ve 7 numaralı soruları aşağıdaki bilgilere göre çözünüz.

Bir işletmenin bazı maliyet verileri şöyledir:

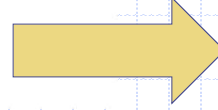
Toplam üretim maliyeti: 7.000 TL

Şekillendirme maliyeti: 4.000 TL

Birincil maliyet: 5.500 TL

5. Direkt ilk madde ve malzeme maliyeti kaç liradır?

- a) 3.000 TL
- b) 2.500 TL
- c) 2.000 TL
- d) 1.500 TL
- e) 1.000 TL

27

- ◆ Birincil Maliyet (Temel Maliyet): $DİMMG + DİG = 5.500$
- ◆ İkincil Maliyet (Şekillendirme Maliyeti): $DİG + GÜG = 4.000$
- ◆ $DİMMG + DİG + GÜG = 7000$
- ◆ $DİG + GÜG = 4.000$ ise
- ◆ $DİMMG: 3.000$

28

5, 6 ve 7 numaralı soruları aşağıdaki bilgilere göre çözünüz.

Bir işletmenin bazı maliyet verileri şöyledir:

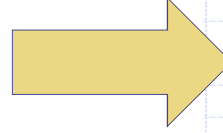
Toplam üretim maliyeti: 7.000 TL

Şekillendirme maliyeti: 4.000 TL

Birincil maliyet: 5.500 TL

6. Direkt işçilik maliyeti kaç liradır?

- a) 3.000 TL
- b) 2.500 TL
- c) 2.000 TL
- d) 1.500 TL
- e) 1.000 TL

29

- ◆ Birincil Maliyet (Temel Maliyet): $DİMMG + DİG = 5.500$
- ◆ İkincil Maliyet (Şekillendirme Maliyeti): $DİG + GÜG = 4.000$
- ◆ $DİMMG + DİG + GÜG = 7000$
- ◆ $DİG + GÜG = 4.000$ ise
- ◆ $DİMMG: 3.000$
- ◆ $DİMMG + DİG = 5.500$ ise
- ◆ $5.500 - 3000 = 2.500$ DİG'dir.

30

5, 6 ve 7 numaralı soruları aşağıdaki bilgilere göre çözünüz.

Bir işletmenin bazı maliyet verileri şöyledir:

Toplam üretim maliyeti: 7.000 TL

Şekillendirme maliyeti: 4.000 TL

Birincil maliyet: 5.500 TL

7. Genel üretim gideri kaç liradır?

- a) 3.000 TL
- b) 2.500 TL
- c) 2.000 TL
- d) 1.500 TL
- e) 1.000 TL

31

- ◆ Birincil Maliyet (Temel Maliyet): $DİMMG + DİG = 5.500$
- ◆ İkincil Maliyet (Şekillendirme Maliyeti): $DİG + GÜG = 4.000$
- ◆ $DİMMG + DİG + GÜG = 7000$
- ◆ $DİG + GÜG = 4.000$ ise
- ◆ $DİMMG: 3.000$
- ◆ $DİMMG + DİG = 5.500$ ise
- ◆ $5.500 - 3000 = 2.500$ DİG'dir.
- ◆ $DİMMG + DİG + GÜG = 7000$ ise
- ◆ $3.000 + 2.500 + GÜG = 7.000$
- ◆ $GÜG: 1.500$ dir

32

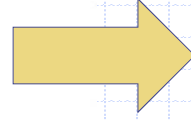
8, 9 ve 10 numaralı soruları aşağıdaki bilgilere göre çözünüz.

Bir işletmenin bazı maliyet verileri şöyledir:

Direkt ilk madde ve malzeme gideri	: 7.000 TL
Direkt işçilik gideri	: 4.000 TL
Genel üretim gideri	: 5.500 TL
Üretilen mamul sayısı	: 250 adet

8. Üretimin toplam maliyeti kaç liradır?

- a) 20.000 TL
- b) 16.500 TL
- c) 11.000 TL
- d) 12.500 TL
- e) 9.500 TL

33

$$\blacklozenge 7.000 + 4.000 + 5.500 = 16.500$$

34

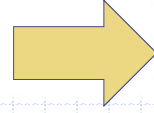
8, 9 ve 10 numaralı soruları aşağıdaki bilgilere göre çözünüz.

Bir işletmenin bazı maliyet verileri şöyledir:

Direkt ilk madde ve malzeme gideri	: 7.000 TL
Direkt işçilik gideri	: 4.000 TL
Genel üretim gideri	: 5.500 TL
Üretilen mamul sayısı	: 250 adet

9. Şekillendirme maliyeti kaç liradır?

- a) 20.000 TL
- b) 16.500 TL
- c) 11.000 TL
- d) 12.500 TL
- e) 9.500 TL

35

◆ İkincil Maliyet (Şekillendirme Maliyeti): DİG + GÜG

◆ $4.000 + 5.500 = 9.500$

36

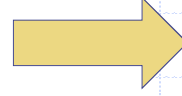
8, 9 ve 10 numaralı soruları aşağıdaki bilgilere göre çözünüz.

Bir işletmenin bazı maliyet verileri şöyledir:

Direkt ilk madde ve malzeme gideri	: 7.000 TL
Direkt işçilik gideri	: 4.000 TL
Genel üretim gideri	: 5.500 TL
Üretilen mamul sayısı	: 250 adet

10. Bir mamulün birim maliyeti kaç liradır?

- a) 100 TL
- b) 78 TL
- c) 50 TL
- d) 66 TL
- e) 35 TL

37

$$\blacklozenge 7.000 + 4.000 + 5.500 = 16.500$$

$$\blacklozenge 16.500 / 250 \text{ ad} = 66 \text{ TL/ad}$$

38

